

Utrikesdepartementet
ud.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till: ud.p@regeringskansliet.se

2024-10-02
Lantmäteriets dnr: LM2024/043266
Mottagarens dnr: UD2024/08091

Remissvar av promemorian Bättre förutsättningar för utsänd statlig personal
(Ds 2024:9)

Lantmäteriets yttrande

Lantmäteriet har givits möjlighet att lämna synpunkter på departementspromemorian Ds 2024:9 *Bättre förutsättningar för utsänd statlig personal*.

Utredningen berör en viktig aspekt för Lantmäteriets – och även många andra myndigheters – möjligheter att fullgöra sitt uppdrag att genom tjänsteexport bidra till svensk biståndspolitik. Lantmäteriet omfattar utredningens uppfattning som sådan om att regelverket avseende beskattning av och hälso- och sjukvården för utlandsstationerad personal och medföljande familjemedlemmar behöver anpassas i syfte att säkra långsiktig kompetensförsörjning och öka attraktiviteten för staten som arbetsgivare. Till den delen tillstyrker Lantmäteriet således utredningens grundläggande författningsförslag. För övrigt ger Lantmäteriet följande kompletterande kommentarer.

Myndigheternas tjänsteexport, inom ramen för samarbetet med Sida, har en stor betydelse för Sveriges biståndspolitik. Utredningen har inte i någon större omfattning berört frågan om de svårigheter som just tjänsteexportmyndigheter ställs inför i samband med rekryteringar och utsändningar. Lantmäteriet konstaterar att utredningen fokuserat främst på Regeringskansliet och Försvarmaktens verksamheter och hade välkomnat om utredningen hade haft ett bredare perspektiv. Detta med hänsyn till att det geopolitiska säkerhetsläget idag är betydligt mer utmanande än vad det var för enbart några år sedan.

Författningsförslagen avseende tandvårdslagen och hälso- och sjukvårdslagen i utredningen tar sikte på att förbättra förutsättningarna för utsänd personal och familjemedlemmar från Regeringskansliet och Försvarmakten. Lantmäteriet menar att detta är en alltför snäv förhållning. Regelverket borde i stället ha fokus på att omfatta alla myndigheter, då ju de till exempel inom tjänsteexport ställs inför likadana rekryteringsproblem.

Utredning noterar att statliga arbetsgivare har uttryckt behov av att kunna rekrytera personal som inte är bosatta och därmed inte folkbokförda i Sverige

för direktutsändning. Lantmäteriet anser att regelverket bör möjliggöra att anställa personer som inte är folkbokförda i Sverige och sända ut dem på utlandsuppdrag även ska omfatta andra myndigheters verksamheter, även inom ramen för tjänsteexport. Lantmäteriet uppfattar att antalet personer som detta skulle handla om torde vara starkt begränsat och inte utgöra någon större kostnad. Men, för att få klarhet i detta borde utredningen ha gjort en noggrann undersökning i detta avseende. Det framstår inte som skäligt att behandla andra myndigheters personkretsar på annorlunda sätt, då ju också dessa myndigheters verksamhet har stor betydelse för förverkligande av Sveriges utrikes- och då särskilt biståndspolitik.

Att inkludera medföljande familjemedlemmar i de förutsättningar som finns för utsänd personal är central. Det som utredningen i avsnitt 7.3.1 anger angående vikten av att kunna ta med familjemedlemmar vid utsändning gäller fullt ut även vid myndigheternas tjänsteexport. Säkerhetsläget och den psykosociala situationen i tjänsteexportländer, som oftast utgörs av mindre utvecklade länder, ställer särskilda utmaningar och har stor betydelse för möjligheterna att rekrytera kompetent personal. Lantmäteriet har utsänd tjänsteexportpersonal endast till länder utanför EU/EES. Endast två av de för närvarande sex utsända medarbetare har valt att ta med sig familjemedlem.

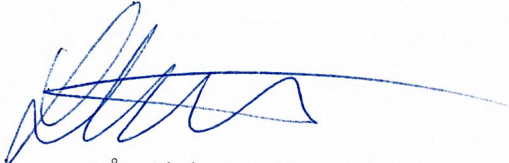
Lantmäteriet ansluter sig till utredningens förslag till ändring av 11 kap. 18 § inkomstskattelagen så att förmånen av vaccinationer och hälsoundersökningar för medföljande familjemedlemmar inte ska tas upp vid inkomstbeskattningen. Lantmäteriet anser – i motsats till vad utredningen anger på sidan 12 i departementspromemorian – att denna möjlighet även ska gälla för vaccinationer och hälsoundersökningar efter hemkomsten. Utsänd personal och familjemedlemmar vistas ofta i länder som har en hög grad av hälso- och säkerhetsrisker. För att motverka eventuell riskspridning och sjukdomsutveckling bör det skapas förutsättningar för att uppmuntra en person att omedelbart efter hemkomsten säkerställa frånvaron av dessa risker.

Utsändning sker ofta till länder med höga säkerhetsrisker. Inom tjänsteexporten ges därför en säkerhetsutbildning till alla utsända. Genomgång av säkerhetsutbildning är av grundläggande betydelse för personalens beredskap att hantera olika risksituationer. Det är även viktigt att arbetsgivaren kan erbjuda sådan säkerhetsutbildning för medföljande familjemedlemmar. Utbildningen ges oftast av en specialiserad säkerhetsorganisation som myndigheten har upphandlat för detta ändamål. Lantmäteriet anser det rimligt att utredningens förslag till författningsändringar ska anpassas så att det förtydligas att en eventuell förmån av säkerhetsutbildning, i den mån det betraktas som en förmån, inte ska tas upp som inkomst, vare sig för den utsända eller dennas familjemedlemmar.

Beslutande

Lantmäteriets beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Susanne Ås Sivborg. I den slutliga handläggningen har också ställföreträdande generaldirektör Anders Lundquist, jurist Asko Annala och enhetschef Mikael Lilje (den sistnämnda föredragande) medverkat.

För Lantmäteriet

Susanne Ås Sivborg

OM PERSONUPPGIFTER

Läs hur Lantmäteriet hanterar dina personuppgifter på vår webbplats www.lantmateriet.se/personuppgifter.

Du kan alltid kontakta oss genom www.lantmateriet.se/kontakt.